

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Specjalność:

teologia kapłańska

Poziom:

jednolite studia magisterskie, stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Egzegeza Starego Testamentu - księgi prorockie

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok IV, semestr zimowy

Wymiar:

ćwiczenia: 15 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 1

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia: ks. dr hab. Wojciech Węgrzyniak;

Koordynator sylabusu:

ks. dr hab. Wojciech Węgrzyniak

Sylabus dostępny w ramach:

- [Egzegeza Starego Testamentu](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, IV rok, semestr zimowy
 - [prowadzący ćwiczenia:15h/zo/1ECTS]: ks. dr hab. Wojciech Węgrzyniak;

Wymagania wstępne:

Znajomość podstaw biblijnego języka hebrajskiego i greckiego NT

Posiadanie wiadomości wstępnych o Piśmie Świętym, historii zbawienia i archeologii biblijnej

Znajomość literatury historycznej Starego Testamentu (Pięcioksiąg i księgi historyczne)

Cele:

Treści kształcenia:

Samodzielna praca studenta nad wybranym tekstem z ksiąg prorockich według podanych i omówionych kryteriów 2 etapy:

1. Sprawdzian z treści wybranych ksiąg prorockich.

2. Pisemna praca plus prezentacja na ćwiczeniach. Praca to egzegeza wybranego fragmentu Biblii według podanych kryteriów lub opracowanie jednego z podanych tematów. 2 etapy:

1. Sprawdzian z treści wybranych ksiąg prorockich.

2. Pisemna praca plus prezentacja na ćwiczeniach. Praca to egzegeza wybranego fragmentu Biblii według podanych kryteriów lub opracowanie jednego z podanych tematów.

Efekty kształcenia:**Metody i narzędzia dydaktyczne:****Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:****Lektury podstawowe:**

Dostępna literatura pomocna przy opracowaniu tematu

Lektury uzupełniające:

Słowniki i encyklopedie Starego Testamentu:

Botterweck G.J., Ringgren H., (red.), Theological dictionary of the Old Testament, t. 1 - 17

Alexander T.D., Baker D.W. (red.), Dictionary of the Old Testament. Pentateuch, Downer Grove - Leicester 2003.

Botterweck G.J., Ringgren H., Fabry H.-J. (red.), Theologisches Wörterbuch zum Alten Testament, t. I-XV, Stuttgart i in: Kohlhammer Verlag 1973-. (= TWAT - najlepszy i największy teologiczny słownik ST - polecamy! Tłum. angielskie TWOT zob. poniżej).

Jenni E., Westermann C, Theologische Handwörterbuch zum Alten Testament, t. I-II, München 1979 i Gütersloh 41993 (= THAT). Angielskie tłum.: Theological Lexicon of the Old Testament, red. E. Jenni, C. Westermann, tł. M. E. Biddle, Hendrickson Publishers 1997.

Lemche N.P., Historical Dictionary of Ancient Israel (Historical Dictionaries of Ancient Civilizations and Historical Eras Series 13), Lanham, MD: Scarecrow Press 2004.

VanGemeren W.A. (red.), New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis, t. I-V, London 1997.

Archeologia biblijna:

Albright W.F., Archeologia Palestyny, tłum. S. Majchrzak, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1964 (oryginał zob. niżej)

Albright W.F., Od epoki kamiennej do chrześcijaństwa, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1967 (oryginał zob. niżej)

Arnaud D., Starożytny Bliski Wschód. Od wprowadzenia pisma klinowego do Aleksandra Wielkiego,

Warszawa 1982.

Bieliński R., *Starożytny Bliski Wschód. Od początków gospodarki rolniczej do wprowadzenia pisma*, Warszawa 1985.

Chmiel J., *Archeologia vs Biblia, Studia Judaica* (PDF); zob. też inne art. z tego nru *Studia Judaica* 2003

Fritz V., *Archeologia biblijna. Mały słownik*, Warszawa: Verbinum 22005.

Gądecki S., *Archeologia biblijna, I-II*, Gniezno: Prymasowskie Wydawnictwo Gaudentinum 1994.

Gryglewicz F., *Archeologiczne odkrycia w egzegezie Nowego Testamentu*, Lublin 1962.

Horn S.H., *Z archeologią przez kraje biblijne*, Warszawa: Znaki Czasu 21989.

Kozłowski J., Śliwa J., *Archeologia wschodniej części basenu Morza Śródziemnego. Palestyna – Syria – Cypr*, Kraków 1977.

Layard A.H., *W poszukiwaniu Niniwy*, Warszawa 1983.

McCarter P.K. i in., *Starożytny Izrael. Od czasów Abrahama do zburzenia Jerozolimy przez Rzymian*, tłum. W. Chrostowski, Warszawa: Czytelnik 1994.

Michałowski K., *Od Edfu do Faras. Polskie odkrycia archeologii śródziemnomorskiej*, Warszawa 1983.

Millard A., *Skarby czasów Biblii. Odkrycia archeologiczne rzucają nowe światło na Biblię*, tłum. M. Stopa, Warszawa: Diogenes; Świat Książki 2000.

Moscatti S., *Kultura starożytna ludów semickich*, Warszawa 1966.

Murphy O'Connor J., *Przewodnik po Ziemi Świętej (The Holy Land. An Archeological Guide from Earliest Times to 1700)*, tłum. Burdajewicz M., Warszawa: Vocatio 2000.

Muszyński H., Mędała S., *Archeologia Palestyny w zarysie*, Pelplin: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Chełmińskiej 1984.

Negev A., *Encyklopedia archeologiczna Ziemi Świętej*, Warszawa 2002.

Parrot A., *Biblia i starożytny świat*, Warszawa 1968.

Parrot A., *Wśród zabytków Samarii i Jerozolimy*, Warszawa: Pax 1971.

Polewska A., *Na tropach biblijnych tajemnic*, Kraków: Rafael 2008.

Rosik M., *Archeolog czyta Biblię. Nowe odkrycia: fałszerstwa czy wyzwania dla wiary?*, Wrocław: TUM Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej 2007.

Rosik M. (red.), *Archeolog czyta Biblię. Świątynia Jerozolimska*, Wrocław: Wydawnictwo TUM 2007.

Stefaniak L.W. (red.), *Archeologia Palestyny, przedmowa W.F. Albright*, Poznań-Warszawa-Lublin: Księgarnia Św. Wojciecha 1973.

Szewe E., *Ossuaria a Nowy Testament*, *Wiadomości Diecezjalne Łódzkie* 57 (1983) 21-27.

Śliwa J.R., *Archeologia starożytnego Wschodu (Anatolia, Mezopotamia, Iran)*, Kraków 1981.

Śliwa J.R., *Sztuka i archeologia starożytnego Wschodu*, Warszawa 1997.

Thompson J.A., *Biblia i archeologia*, tłum. Anna i Krzysztof Komorniccy, Warszawa: Pax 1965 (oryginał zob. niżej)

Tyloch W., *Odkrycia w Ugarit a Stary Testament*, Warszawa 1980.

Historia biblijna:

Bright N.J., *Historia Izraela*, tłum. J. Radożycki, Warszawa: Pax 1994

Daniel-Rops H., *Życie codzienne w Palestynie w czasach Chrystusa*, tłum. J. Lasocka, Warszawa: Cyklady 1994 i 2001

Donimirski A., *Jerozolima – z dziejów miasta*, Kraków 1996.

Grant M., *Dzieje dawnego Izraela*, Warszawa 1991.

Hanelt T., *Dzieje Starego Testamentu w żywotach jego bohaterów*, Gniezno 2006.

Jelito J., *Historia czasów Starego Testamentu*, Poznań 1961.

Jelonek T., Medytacje przed menorą, w serii "Z badań nad Biblią" (Kraków: Unum nry 1-16) - specyficzny wykład historii Izraela.

Krawczyk R., Starożytny Izrael. Szkice z historii i kultury, Siedlce 2001.

McCarter P.K. i in., Starożytny Izrael. Od czasów Abrahama do zburzenia Jerozolimy przez Rzymian, tłum. W. Chrostowski, Warszawa: Czytelnik 1994.

Metzger B., Goldstein D., Ferguson J., Wielkie wydarzenia czasów biblijnych, tłum. E. Czerwińska, red. wyd. polskiego W. Chrostowski, Warszawa: Vocatio 1998.

Ricciotti G., Dzieje Izraela, I-II, tłum. z wł. Z. Rzeszutek, Warszawa: Pax 1956.

Shanks H. (red.), Starożytny Izrael. Od Abrahama do Zburzenia Świątyni Jerozolimskiej przez Rzymian, tłum. W. Chrostowski, Warszawa: Vocatio 1994, 1999 i 2007.

Stępień M., Bliski Wschód, w: M. Jaczynowska, D. Musiał, M. Stępień, Historia starożytna, Warszawa 1999.

Wolski J., Historia powszechna. Starożytność, Warszawa 192000.

Zabłocka J., Historia Bliskiego Wschodu w starożytności (od początków osadnictwa do podboju perskiego) , Wrocław 1987.

Montet R., Egipt i Biblia, Warszawa 1968.

Introdukcje do ST:

Charpentier E., Czytając Stary Testament, Włocławek: Włocławskie Wydawnictwo Diecezjalne 1993.

Hergesel T., Rozumieć Biblię. Jahwizm, Kraków 1992 - rec. H. Langkammera w: RT KUL 41 (1994) 102-103.

Jakubiec Cz., Wprowadzenie do ksiąg Starego Testamentu, Warszawa: Pax 1954.

Langkammer H., Stary Testament odczytany na nowo, Lublin 1992.

Łach S. (red.), Wstęp do Starego Testamentu (Wstęp do Pisma Świętego 2), Poznań: Pallottinum 1973.

Peter M., Wykład Pisma Świętego Starego Testamentu, Poznań: Pallottinum 1970, 22005.

Schmidt W.H., Wprowadzenie do Starego Testamentu, Bielsko-Biała 1997.

Schmoldt H., Wprowadzenie do Starego Testamentu, Warszawa: Verbinum 2005 (wstęp, spis treści i fragment książki zob. TU).

Stachowiak L. (red.), Wstęp do Starego Testamentu, Poznań: Pallottium 1990.

Tyloch W., Dzieje ksiąg Starego Testamentu. Szkice z krytyki biblijnej, Warszawa: Książka i Wiedza 1985; 21994.

Ziółkowski Z., Najtrudniejsze stronice Starego Testamentu, Warszawa: Adam 2005.

Świat ST:

de Capoa C., Stary Testament. Postacie i epizody, Warszawa: Arkady 2007.

Lemaire A. (red.), Świat Biblii, tłum. B. Panek, Wrocław - Warszawa - Kraków: Ossolineum 2001 (oryg. Le monde de la Bible 1998).

de Vaux R., Instytucje Starego Testamentu, t. I-II (w jednym tomie), tłum. T. Brzegowy, Poznań: Pallottinum 2004

Teologie ST:

Jelonek T., Orędzie Starego Testamentu, I-III, Kraków: Wydawnictwo m 1992.

Pawłowski Z., Teologia biblijna (Starego Testamentu) w perspektywie hermeneutycznej, Zeszyty

Naukowe SBP 1 (2004).

von Rad G., Teologia Starego Testamentu, tłum. B. Widła, Warszawa: Pax 1986 (oryginał zob. niżej)

Schreiner J., Teologia Starego Testamentu, tłum. B.W. Matysiak, Warszawa: Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna ADAM i Instytut Wydawniczy Pax 1999

Niemczyk J.B., Tschirsnitz A., Dzieje ludów biblijnych w zarysie, Warszawa 1978.

Tschirsnitz B., Dzieje ludów biblijnych, Warszawa 1994.

Uwagi: